

Cultura i educació, una estranya parella?

Published by [Interacció](#) [1] on 10/09/2018 - 18:49 | Last modification: 30/03/2026 - 09:39

El món de les parelles, ja se sap, és divers i complex. Més enllà del mite romàntic de la mitja taronja, hi ha parelles que tot i semblar d'allò més lògiques, resulten complicades i no acaben de quallar. Penseu que educació i cultura podria ser una d'aquestes parelles? De les que aparentment casa molt bé, però que massa sovint necessita de la mediació de tercers per resoldre la seva relació? Potser els seus problemes tenen origen en els seus objectius diferenciats, entenent per objectius que l'educació qüestiona i la cultura, en canvi, ofereix respostes.

Eduard Miralles inicia el seu article dins el recull, '*Acción pedagógica en organizaciones artísticas y culturales*', qüestionant si és cert que el binomi educació i cultura, no és més que la negació d'un a l'altre o bé planteja, si del contrari, "la cultura representa allò admiratiu (!) mentre que l'educació és interrogatiu (?)"^[1]. D'aquesta manera el conjunt del coneixement engloba la pregunta i la resposta, és a dir, l'educació i la cultura.

En relació a les polítiques culturals, exposa el recorregut de les polítiques que fan pública l'educació fins i tot transcendent les edats d'escolarització i els horaris, incloent l'extra-escolar, així com la cultura també s'arriba a entendre com una inversió pública necessària dins l'Estat del benestar. La crisi però ho canvia tot.

L'Estat 'relacional' ^[2], com apuntava Miralles, és una nova fórmula en la qual el mercat entra en l'esfera pública i la condiona, en el punt que fins i tot malgrat l'Estat conservi l'arbitratge generant relacions i marcant les regles del joc, allò privat predomina.

És per això que l'educació permanent, cada cop depèn menys de l'escola, que era fins fa poc l'element educador per excel·lència. Miralles reclama la necessitat de relligar les polítiques educatives i culturals, perquè tots els agents potenciïn així la seva doble vessant. Per fer-ho analitza i troba els punts claus que expliquen l'avenç del "capitalisme cultural" com a combustible de l'anomenada "societat del coneixement":

- La cultura mai havia tingut tanta importància com ara
- Creadors i gestors es troben cada vegada més en posicions perifèriques
- Cultura com a generador de riquesa i oportunitats (però no és el mateix un projecte cultural amb objectius econòmics que un projecte econòmic amb argument cultural)
- Polítiques culturals que venen d'altres sectors (com ara economia, urbanisme, comunicació o fins i tot benestar social)

- La imprescindible 'difusió cultural', es desmunta amb el nou ordre de producció i accessibilitat i emergeix la necessitat d'una creació sostenible i una ciutadania culturalment activa.

I com es crea una ciutadania culturalment activa? Miralles proposa una millor gestió del caos informacional, crear codis compartits, socialitzar antics i nous llenguatges artístics i sobretot transformar la informació en coneixement. Perquè el que proposa és que d'alguna manera s'han girat els papers.

Si la cultura va ser fins fa poc el contingut de l'educació - i la educació el mètode per la cultura-, hem de començar a considerar seriosament la possibilitat que, d'ara endavant, la cultura sigui el mètode de l'educació- i l'educació, en conseqüència, el contingut de la cultura.[\[iii\]](#)

A partir de l'acceptació d'aquest gir de truita, Eduard Miralles proposà una recepta de nou punts, a base de pràctiques i polítiques possibles, per posar fil a l'agulla davant d'aquesta nova realitat en la que ens trobem immersos:

1. Passar del tallerisme a la formació permanent per a tota la vida
2. Fomentar l'educació artística interdisciplinar incorporant-hi també la gestió
3. Fomentar la lectura a través de les tecnologies digitals
4. Incloure la cultura científic-tècnica en les polítiques culturals (Ecologia, biotecnologia i cibercultura)
5. Reinventar la universitat, com a centre culturitzador i generador cultural d'avantguarda.
6. Tenir en compte els recursos educatius en estratègies i projectes culturals, des d'un principi i per a tots els públics possibles
7. Polítiques culturals que tinguin en compte els joves, però generant diàleg intergeneracional, superant les polítiques de joventut.
- 8- Dignificar la cultura d'edat escolar amb projectes de qualitat que superin etiquetes com 'infantil' o 'juvenil'
9. Obrir nous espais 'creatoris' i 'formatoris' on transformar informació en coneixement i coneixement en innovació alhora que les idees individuals es transformen en projectes col·lectius.

Espais on Educació i Cultura puguin ser dues parts indistintes i indispensables d'una mateixa taronja.

Llibre registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[3\]](#)[ERCles \[3\]](#) especialitzat en polítiques culturals i pensament contemporani.

Notes

[i] Sentència que Miralles afirma que l'ha escoltada dir més d'una vegada per part d'Eulàlia Bosch.

[ii] Miralles Eduard. 'Cultura y educación, ¿una extraña pareja?' Gómez de la Iglesia, Roberto (Ed.) Acción pedagógica en organizaciones artística y culturales. Grupo Xabide. p. 37

Categories: Interacció 2018

Categories: Interacció: jornades

Categories: Activitats Interacció

Tags: educació i cultura

Tags: participació cultural

Tags: públics de la cultura

Tags: valor públic de la cultura

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2018/cultura-educacio-parella>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://www.fcampalans.cat/uploads/publicacions/pdf/18.pont.pdf?phpMyAdmin=it42avIXAnYjTCZUeVrZLa7kSf8>

[3] <http://cercles.diba.cat/>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/7740>